

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kladóhivatal és nyomda:
PALÁNKA, Báró Gromon-Dezső utca 14 sz.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
Csernicsek Imre
 Szerkesztő; Rottschild Zsigmond.

Előfizetési ár:
 Egész évre K 6.—
 Fel évre K 3.—
 Amérikába egész évre K 8.—
 Nyitltér sora 30 fill.

A hatodik hadikölcsön.

A vérző világ fölött megjelent a reménység szívárványa, felröppent a béke galambja, hogy meghozza az olajágat öt világrészben. Nem hia és távoli reménység többé a béke, a kitartás és az erőfeszítés utolsó hónapjait éljük, most van a hazafiui kötelességteljesítés legfőbb ideje. A magyar nemzet, mely öt nagyszerű hadikölcsönrel ragyogó bizonyosságot tett erejéről és áldozatkészségéről, most, amikor hatodszor és talán utoljára—hangzik el a felhívó szózat, csak hű maradhat önmagához és szeréves tradícióihoz, A magyar nemzet erősebb és gazdagabb, mint valaha volt és fényes jelenénél csak jövődjé nagyobb. A magyar nemzet a verejtékező kispolgár filléreitől a dús gazdag százezereig az egész vonalon meghozta teljes anyagi áldozatát is a nemzeti erőfeszítés oltárán. Mert a háboru nemcsak vérbe megy, a hadviseléshez pénz, pénz és pénz kell és nekünk dokumentálnunk kell az egész világ előtt, hogy nemcsak hőseink készek minden küzdelemre, de anyagi erőink is rendületlenül elbirnak minden megpróbáltatást.

A magyar nemzet nemcsak elég erős, hanem elég gazdag is ahhoz, hogy a hatodik hadikölcsön fényes sikerét biztosítsa. Ha mindenki telje-

síti kötelességé, úgy újra összegyűlnek a magyar milliárdok, hogy együtt harcoljanak a magyar milliókkal a nagy küzdelem becsületes befejezéséért. Fegyvereink győztek anyagi erőpróbank pedig meg fogja győzni a világot, hogy mi leverhetetlenek vagyunk. A legelső magyar ember, a király a legelső egyben, aki jegyzett a hatodik magyar hadikölcsönre. Ófelsége tegnap táviratban tudatta Teleszky pénzügyminiszterrel, hogy tizenkét milliót jegyez a hatodik magyar hadikölcsönre. Ez a királyi elhatározás ragyogó példa és utmutatás, biztos, hogy a nemzet igaz lelkesedéssel követi.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter a középiskolákhoz, kereskedelmi- és népiskolákhoz, valamint a tanítóképző intézetekhez az új hadikölcsön ügyében rendeletet intézett.

A béke hajnala—mondja a miniszter felhívása—már már derengeni látszik. Ellenünk hozhatták az egész világot, mi azonban dicső szövetségeseinkkel együtt rendületlenül állunk továbbra is helyünkön. Teljes bizalommal minden magyar állampolgárnak, különösen pedig a jövő nemzedék oktatóinak és nevelőinek lelkes tettekeszsége iránt immár hatodszor fordulok Magyarország tanítóihoz és tanáraihoz, hogy a háboru folytán reánk háruló rendkívüli kiadások fe-

dezése céljából legközelebbi kibozsátandó újabb hadikölcsön sikerét tőlük telhetőleg mozgósítsák elő. Felhívom hazánk minden tanítóját és tanárát, hogy e rendelet vételét követő nap egyik tanítási órájában minden iskolának minden osztályában a tanulók értelmét fejlettségéhez szabott lelkes tanítás keretében ismeressék a most ki bocsátandó hadikölcsön jelentőségét, kiemelve azt, hogy a kölcsön sikere újabb győzelem ellenségeinken. Ugyancsak felhívom hazánk minden tanítóját és tanárát arra is, hogy az iskolán kívül is buzgó közreműködést fejtsenek ki a siker érdekében.

Megmódul az egész ország, hogy a hatodik hadikölcsön sikerét biztosítsa. Már sorakoznak a tőkésék és a kisemberek, a vármegyék, városok és testületek, a kereskedelmi és ipari vállalatok, a hitbizományosok és a papok, hogy sikerre juttassák az új hadikölcsönt.

HIREK.

A kis káplár, Szemere György szép ifjúsági regénye, mely a Jó Pajtás egyik fő érdekessége, hétről-hétre nagyobb hatást tesz a kis olvasókra pompás akcjaival, vonzó történetével. Ben dek Elek képes gyermeklapja, május 13-iki számába, ezenkívül verset írt Benedek Elek és Szabó Jenő, elbeszélést mond el Bene-

„CLUB“ CIGARETTAPAPIR
 csak akkor valódi

ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.
Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.
 Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

dek János, mesét Berényi Lászlóné, apró meséket Avar Gyula, Benedek Elek folytatja Rókané komámasszony mulatságos kalandjait, Márton Lajos szép képet rajzolt Elek nagyapó verséhez, Tarka mese, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre hat korona, egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatóvyszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A kereskedelmi Bank—Szabadkán. Mint pénzügyi körökből értesülünk, a Kereskedelmi Bank affiliálni fogja a szabadkai Takarékpénztár és népbank r.-t.-ot, a mely Szabadka egyik legrégebb intézete. A tárgyalások már befejezés előtt állnak.

A világitó kőolajkészleteket a kereskedelmi miniszter legújabb rendelkezésben zár alá helyezte. A zár alá vétel a kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek birtokában levő készletekre vonatkozik, melyekből ezentul csak a törvényhatóságok engedélyével szabad készletet kiszolgáltathat. Engedély csak közérdekű célokra adható ki.

A felsősziléziai szénegyezmény hétfőtől kezdve vaggononként husz márkával, métermázsánként tehát husz fillérrel emeli a szén és 26 pfenigget métermázsánként, a brikett árát. A koksztól a jövő héten határoznak. Alkalmassint métermázsánként három márkával emelik a kokszt árát. Az Ausztriába és Magyarországra irányuló bevétel a megállapodáshoz mérten folyik és e hónapban alkalmassint a teljes kontingens el fog éretni.

Fagylalkészítésre külön nem ad cukrot a cukorközpont. A

Czukorközpont a vidéki kamarák útján figyelmezteti a hatóságokat, hogy a bőségesen megállapított cukormennyiséggel takarékoskodjanak, hogy az esetleges üzemi vagy szállítási zavarok ne találják készületlenül. A jelenlegi cukormennyiséget továbbra is fentartja a Czukorközpont, de nem emeli azt és a jegeskávé, valamint a fagylalt készítéséhez nem fog újabb cukrot engedélyezni. Ez a kérdés egyébként most áll előkészítés alatt és a Czukorközpont közlése szerint e téren már a legközelebb szigorúan korlátozó kormányhatósági intézkedések fognak történni.

A cukrászoknak burgonyalisztel való ellátása semmiféle akadályba nem ütközik. Az erre vonatkozó szükségleteiket az érdekelték a polgármesternek, illetve alispáni, vagy főszolgabírói hivatalnál jelenhetik be és akkor a közérdelemzési hivatal akadálytalanul engedélyezi a burgonyalisztet. A nagyobb kiutalás lehetőségének oka, hogy a közérdelemzési hivatal által felajánlott burgonyalisztelői törvényhatóságok csak kevés mennyiséget vettek igénybe.

Az aratás biztosítása érdekében mozgalom indult meg Biharmegyében. A megyebeli iparvállalatok képviselői önként felajánlották polgári és fogoly munkásaik jelentékeny részét az aratás idejére, sőt akadt olyan vállalat is, a mely kijelentette, hogy az aratás három hetére üzemet szünetelteti és egész munkacsereget a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátja.

A konzervált tojáskészletek kötelező bejelentését rendeli el a Közérdelemzési Hivatal címűkének egy má kiadott rendelete. Egy lédánál nagyobb készleteket május 20-ig okvetlenül be kell jelenteni a Közérdelemzési Hivatal VII. osztályánál. A bejelentés alkalmával a tulajdonos nevét, lakását, a konzerválás módját, a beraktározás helyét és idejét, a tojáskészlet mennyiségét, származási helyét

és a konzerválás czélját is föl kell tüntetni.

A czirokkforgalom szabályozása érdekében az Országos Iparegyesület felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, a melyben rámutat arra, hogy az októberi aratásig elegendő idő van szükséges intézkedések nyugodt és megfontolt megtételére és javasolja: A kormány tegye rá a kezét a czirokktermelésre és maximálja ugy a czirokkszalma, mint a czirokkészítmények árát. Okos központosítással elegendő és méltányos áru anyaghoz jntának a hazai kefe-és seprőkészítők, a fogolytáborok, a melyekben a czirokkseprőkészítést bevezették és megfelelő mennyiség mehetne ki Németországba.

Remény, ifjúsági lap. A Mult és Jövő közreműködésével dr. Molnár Ernő szerkesztésében megjelenő kitűnő ifjúsági lap májusi száma gazdag változatos tartalommal, pompás illusztrációkkal és ünnepi kotta — meléklettel jelent meg. A tartalomból kiemeljük Pór Nándor (folytatásos) ifjúsági történetét, Kun József Mózes herceg c. elbeszélését, továbbá Patai József, Abádi Imre, Herzeg Géza, Osváth Eszter, Neményi Endre, Lakatos Lajos, Móricz József, dr. Krausz Ignác elbeszéléseit, verseit, cikkeit. Dr. Enteu Manó Agoston hírhedt könyvével foglalkozva. Egész évre 8 korona, félfévre 4 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Podmaniczky-utca 6. Mutatóvyszám díjtalan.

A legokosabban

cselekszik abban az esetben, ha ellenőrző pénztárát e'adni akarja, ha ezt visszavásárlásra kínálja. National Registrar Kassen G. m. b. H. Wien VII. Siebensterngasse 31

Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár r.-t.

Gyártelep és iroda: DEBRECZEN, Vargakert Délisor 19.

Ajánlja: Tolérendszerü „HORTOBÁGY-DRILL”, kanalas rendszerü: „HAZAI DRILL”, műtrágyaszóróval kombinált „NAPÓLEON DRILL” vetőgépei, (mely sorba vet és trágyáz).
GAZDASÁGI SZEKEREIT, szénagyűjtőt, továbbá egyetemes acélekéket, S. V. jegyü 2, 3 és 4 tagú boronákat, tárcsás répavágókat, dobrendszert, szecskavágókat, kukorica ültetőket, morzsolókat és darálókat. Sziveskedjék árajáratot kérni!

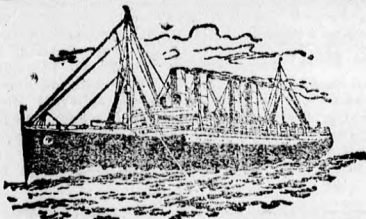
**Hajókirándulások Budapest környé-
kére és az alduhára.**

A Budapesten időző vidéki közönség a legkellemesebben tölti idejét, ha hajókirándulást tesz a gyönyörű fehérsi, történelmi emlékekben bővelkedő — Budapesttől alig néhány órányira fekvő Visegrádra. — A hegyormon fenségesen pihenő várromokról, hol valamikor Mátyás király, Nagy Lajos és az Arjouk idejében egyszerű élet folyt, elragadó látvány nyílik a Dunára, a Börzsöny hegyláncyára látra s a környékbeli szebbnél szebb nyaralókra. —

A Magyar Királyi Folyam-és Tengerhajózási Részvénytársaság személyhajói a budapest—visegrád—dömösi vonalon a nyári hónapokban naponként többször közlekednek (június 15—től szeptember 16-ig naponként 4 járat) s a pesti oldalon az Eötvös-téri — a budai oldalon pedig a Pálffy téri kikötőből indulnak.

Hosszu hajóútra igen ajánlatos Európa legnagyobb részében, legfenségesebb vizutjának, az Alduhára és Kazánszoros Vaskapu vidékének megtekintése. — Ezen útvonalon (zemur—belgrád—báziás—orszvai vonal) a Magyar Királyi Folyam-és Tengerhajózási Részvénytársaság modern természetközeli felelő Zemur—Belgrádból, illetve Báziásról Orsovára, minden vasárnap, kedd és pénteken, felelő Orsováról Báziásra, illetve Zemur—Belgrádba minden hétfőn, csütörtökön és szombaton indulnak. — (A zemur—belgrád—báziás—orszvai vonalon a hajóit alatt a katonai hatóság tartja fenn a járatokat). Az alduhári gőzöskön előzetesen is befoglalható kabinok, női termek, hábitermek, (egyeseiken fürdőkábit) stb. állanak rendelkezésre. — Az összes gőzöskön kitűnő vendéglő van —

A budapest—visegrád—dömösi, — valamint az alduhári Dunaszakaszt részletesen ismertető "A Duna" c. hajózási kalauz a Magyar Királyi Folyam-és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságától — Budapest, V., Mária Valéria u. 11. — díjmentesen kapható.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság menetrendje

Vukovár-Ujvidék között

Közlekedik naponként péntek kivételével	
Lefelé:	Felfelé:
ind. 4 00 reg.	Vukovár, vasút érk. 6 50 este
> 4 10	> Vukovár, várás > 6 50
> 4 50	> Bac-ujlak > 6 35
> 5 05	> Opatovác > 5 10
> 5 30	> Dunabölkény > 4 30
> 5 55	> Seregrád > 3 55
> 6 25	> Ilok > 3 20
> 6 30	> Palánka > 3 15
> 7 20	> Susek Koruska > 1 55
> 7 30	> Bánostor > 1 40
> 7 45	> Csereviçs > 1 25
> 8 00	> Ófutam > 1 10
> 8 10	> Beocsin > 1 00
> 8 45	> Ujvidék > 12 10
Ladik-állomás	

Lugkövet
130 fokosát szállít postán
Kodnár
Budapest, I., Attila-u. 23a

KELETI (MARHABA) gyöngyök!

Legtökeletesebb utánzata az igazgyöngynek úgy fény- és színjátékában, mint ellenállóképességben és formájában annyira, hogy összetévesztésig hasonló az igaz gyöngyöz.

Elárúsítás csakis privátoknak nagyban áron.
Gyöngykollér, valódi csattal... 36 Korona
Gyöngyfülbevaló, valódi fogalában... 24 ;
Gyöngycsavar... 21 ;

Szétküldés utánvétellel
„Marhaba” gyöngyök kizárólagos elárúsító helye:
Germánia bet.-társ. BUDAPEST, IV.,
Kossuth Lajos u 14.

Keltetőtojás

Fekete hollandi óriás bóbítával	—	darabja	2,—K
Fehér hollandi fehér bóbítával	—	„	2,—„
Fekete hollandi kopasznyakú fehér bóbítával	—	„	2,—„
Fehér Crève-Coeur óriás bóbítával	—	„	2,—„
Chemais párnai óriás bóbítával	—	„	2,—„
Arany pécúai óriás bóbítával	—	„	2,—„
Plymouth roks	—	„	1,40,—
Kendermagos hollandi bóbítás	—	„	1,—„
Fehér kopasznyakú bóbítás	—	„	1,—„
Sarga kopasznyakú	—	„	1,—„

Levelek és pénzküldemények

özv. Till Antalné
Kispest, Rákózi-utca 38. s.ám.
címeire küldesdök.

A földmivélségi miniszterium által „Raffia” helyett körrendeletileg ajánlott

Szőlőkötöző fonal

100%-os netroncelluloseból, elismert megbízható minőségben czégünknel megrendelhető

Szilgó és László, Budapest, V., Nádor-utca 20.
Telefon: 160 82. Gyár: Obuda.

Zsák és ponyvagár, mechanikai szövőde.

RUSZANDA
gyógyfürdő
egyedüli a saját nemében felülmúlja a hasonló fürdőket, még a nemzetközi híres fürdőket is.
Vasut, posta, sürgönyvállomás :
Melenceze, Torontál m. Délmagyarország
Nyitva majus 15-től szeptember 15-ig.
Négy modernül berendezett szálloda 74 szobával.
Orvosi szak-erők rendelkeznek a fürdőri.
Ajánlható csúsz, idült tagszaggatásnál, görvélynél, bőrbetegségnek, ahol kenő kura nem használ, női betegségeknek, idegbetegség, csontbetegség, gyógyít idült lues betegség is biztos eredménnyel.
Kitűnő magyar konyha, tiszta hamisítatlan borok, olvasó és zongora-terem. Billiard és tekeplya, nagy virágdíszített árnyékos park, nyugszékekkel. Naponta cigány-zene. Külpod
az igazgatóság.

Raffia
helyett a földmivélségi miniszterium 20.762/1917 számú rendelete folytán használjunk tiszta natron cellulose fanalat, 100 kgr. 560 korona. Ezer kilogramm vételnél 100% engedmény. Az ár netto ab raktárunk Budapest.

Bardócz és Társa
Budapest, V., Balaton-utca 12.
Telefon 26—54.

Ajánlunk kötelezettség nélkül, ab Budapest raktár.

10,000 kg. la fehér paraffin gyertyát csomagolatlan 50 kg.-mos ládákbán 100-kg.-ként 505 K
10,000 kg. 128—130 olo.-kos lugkö (aetznátron) 300 kg.-os vas hordokban per 100 kg. 230 K
2,000 kg. kétszer főzött paradicsom palackokban brutto für netto per 100 kg. — 380 K
5 olo tóra engedményel, ládákbán csomagolva.
Lugkö mosás és tisztítási celokra 50 kg. fa hordokban per 100 kg. — — — — — 200 K
Karamellát kilos dobozokban cca 240.0s 8-50 K
Nagyon jó minőségű mosdó és mosó szer polojla a szappant 250 drb. egy ládjában 50 kg.-ramos láda per láda — — — — — 55 K
illatos kemény áru.

Veszünk
Méh viaszot, diót, horkösav, citromsav, kénrudat, málna szörpöt kávé pótlót, konzerv kávé.

Grünwald és Feldmár
törv. bej. füszer és gyarmatáru kereskedelmi vállalat, Budapest, VI, Vilmos osászár. u 35.
Telefon 145—24. Sürgönycim: Grünwaldko.
Mindenféle szabad füszer- és gyarmatáruikkal beszerzésre és értékesítésre megajást vállaltunk.

Ház magtárral

együtt a Szt. István utca 144. sz. alatt elköltözés miatt eladó. Bővebben ugyanott.

Kefeárunk

tiszta anyagból, tartósan készítettnek a vakok foglalkoztatójában. Gazdaságok, gyárak, zövegkezeltek és kereskedők már egy próbamegrendelésből, melyek

Bpest, VII., Hermina-ut 7. alá sértnek, meggyőződhetnek arról, hogy a kekek és seprük tartósságuk mellett rendkívül foicsók és viszonteladásra nagyon alkalmasak.

NEPTUN

10 Citrom

teához, limonádéhoz, Salátához
60 f.

„STELLA“ sütőpor telep,
Budapest, VII., Elemér-u. 29/p.

BÉRMENTVE
minden pósta állomásig
szállítok jó minőségű

paraffin-gyertyát

minden nagyságban.
11 csomag vételnél 2 kr. 80 csomagonként
47 „ „ „ „ 2 kr. 70

Csemegeméz

sültéshez és főzéshez igen alkalmas, nyersen kenyére kenve zamatos eledelt képez,
5 kilos pñhoboz 38 koronáért.

Schwartz Béla, Budapest,
Rökk Szilárd-utca 17 F.4.

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlősgazdák nagyrésze évek óta azért szűretel oly keveset, mert szőlőit megfelelő gondozásban nem részesíti és borát helytelenül kezeli. Minden, a szőlő- és borkészítés kőrébe tartozó munkára megtanít a

„BORÁSZATI LAPOR“

(szerkesztőség és kiadóhivatal):
Budapest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek)

mely vasárnaponként jelenik meg.
Mutatványszámot kívánatra 3 héten át küld.

Elsőrendű

Gép-
Motor-
Henger-
Cseplő-
Világító-

Olaj

csakis vegyelemzett minőségek.

Sűrített gépszir,

„Uszó“ kocsikenőcs.

Extraprima országonosan elismert

Hajtó-
Kötő-
Varró-

SZIJ.

Szijviasz. Gyanta.
Csapágyfem. Dobsinek
Asbestárak.

Gummitömítések.

z-irozók, olajozók, Stauffer kenőszelencék,
torcsókelék, szőnlapátok, armaturák, szer-
számok és mindennemű műszaki cikkek.

Teljes malom- és
fűrészberezendések.

Schvarcz József és Társa

műszaki cégénél,

Budapesten, Vilmos császár-ut 53.

Sajít ház. Alapítva 1884.

Sürgőnyczim: Uszó Budapest.

A KERT

A kertészeti összes ágait magába
foglaló szaklap.

Főszerkesztő és laptulajdonos

MAUTHNER ODON.

A lap minden hó 1-én és 15-én jelenik meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 33. sz

Egyes szám ára 60 fillér.

Kérjen mutatványszámot.

Harisnyákat

tartós és csinos kivitelben

készítenek a vakok!

Harisnyák kaphatók:

VII. kerület, Hermina-ut 7. sz

IV. kerület, Kaplony-utca 3

Vidéki megrendelések pontosan megküldetnek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve kapható.

Aszalt szilvát,

5 kg-os postacsomagot

20 koronáért

bérmentve szállítja

Orlovsky Lajos, Szepeshéla.

Jótállás a biztos eredményért,

Törvényesen védve.

Reitter Oszkar

nagybecsereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN“

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és főlélmul minden más irtószert

1 doboz ára 3K mely elegendő körülbelül 60 patkány

kirtásához. — Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismer-
tető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használendő, kérésre ingyen küld a PATKANIN gyár egyedül elárusítója a

Torontói Agrárbank részvénytársaság, Nagybecsereken.

CSÚZ, KÖSZVÉNYBEN

anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rádiumos
gyógyító fürdője

LIPIK

(Szlavonia)

64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőikkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

Radioaktív, alkalikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS